

BISERICA și ȘCOLA.

Foia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunei

„BISERICA și ȘCOLA.”

Êr banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Predica

Archimandritului, vicariu episcopesc **Iosif Goldiș** rostită la sărbătorea Nascereii Domnului din 1894. în biserica centrală a Orașii-mari.

„Eca ve dau în scire bucuriă mare.“ Luca II. 10.

Când în testamentul vechiu a publicat Dumnezeu poporului legea prin Moise, era atmosfera sgu-duită de tunete și trăsnete necurmăte, străluciau fulgerile nesuferite de ochi, durduia sunetul asurđitoriu al trîmbișelor, și acoperia fum și nor nepătruns muntele Sinaiului: însuș Ddșu vorbea prin glasul naturii cu atăta Maiestate, cu organ așa de puternic și înfricoșat, încât tot poporul de spaimă cuprins a strigat cătră Moise: „Vorbesce tu cu noi, noi te vom asculta, și se nu ne vorbescă Ddșu, ca nu cumva se murim.“ (Eșire XX 19).

Dumneđu mișcat de aceste vorbe, a promis poporului, că i va trimite un profet, pre carele se-l pôtă asculta. „Profet le voi scula dintre frații lor asemenea ție, a đis Domnul cătră Moise, și voi pune cuvintele mele în gura lui, și acela va vorbi lor tôte câte i voi porunci lui; și tot cel ce nu va asculta de cuvintele mele, care acela le va vorbi întru numele meu, dela mine și va lua respłata.“ (II Lege XVIII 18—19).

Acest profet, după mărturisirea făcută la faptele Apostolilor de sântul Petru (III 13) și Stefan (VII 37) este Christos Mântuitorul nostru, carele s'a nascut astăđi în trup omenesc asemenea nouă.

Și decă în viața familiară la nascerea unui băiat, carele are se fie cu timpul razem casei și conducătoriu familiei, tótă casa și membrii familiei se veselesc; decă într'un stat la nascerea mostenitorului tronului, carele are se pörte toiagul împărăției, împărăția cu capul statului împreună se bucură: atunci nemărginit mai mare este bucuria neamului omenesc în điaua nascerii acelui fiu preasânt, carele are se ședă pe tronul împărăției lui Dumneđu.

Voiu se Ve arët, când, unde, pentru ce s'a nascut Christos, și ce detorințe avem noi față de El.

I.

Christos s'a nascut pe la anul 42 al stăpâniei și la 62 al vieții lui August împăratul, când pe tot pământul stăpânia pace, „Căci, după Ap. Pavel, Christos este pacea noastră,“ (Efeseni II 14) Carele a venit și a predicat pace voue celor de departe și celor de apröpe.“ (II 17).

Precum în natură, când sböră vulturul din cutare parte și este văđut de asupra, e semn pentru paserile vorbărețe a-și curma netrebnica lor larmă: așa Christos Domnul ivinduse în lume, s'a impus linișce celor ce cugetau la resbele, după profeția ce đice: „Popor asupra altui popor nu-și va mai rēdica sabia sa, nici se vor mai deda resbelului.“ Isaia II 4.

Precum roua binefăcătore și meteorul cel luminos cad numai în noptile senine și line, așa Christos s'a ivit și voesce a remănē numai în inimile cele senine și pacinice, unde arme, procese și certele conștiinței sunt amuțite. Precum cel ce umblă în întunerec, decă și-a pierdut calea, umblă uneori nöptea întręgă rētăcind, și nu pöte da de cale până când îl surprinde điaua: așa și ómenii rătăcind în greșele și pecate, după ce odată au pierdut cunoscința de Dumneđu, n'au putut reveni la adevărata Lui cunoscință până atunci ce în persóna lui Christos a sosit điaua cu lumina ce luminează pre tot omul ce vine în lume; după profeția lui Osia, ce đice: Luminos ca aurora va rēsări El, și va veni la noi ca o plöia, ca o plöia tărđia, care adapă pământul.“ VI 3.

Născutu-s'a la mieđul noptii în đi de Duminecă, în carea đi la facerea lumii s'a đis „se fie lumină și s'a făcut lumină,“ ca cu nascerea sa din întunerecul aceliashi nopti se rēsară lumii lumina cunoscinței.

S'a nascut la 25 Decemvre în solștițiul de érnă, când đilele încep a se lungi și treptat se apropiă

de noi sôrele, dându-ne să înțelegem, că Christos, sôrele dreptății ni-a adus și mărit lumina grației dumnezeesci prin venirea lui la noi.

Și „Poporul ce umbla în întunec, vede acum o lumină mare;” ȋice profetul Isaia, *asupra celor ce ședea în pământul umbrelor morții, strălucesc lumina.*“ (IX. 2).

„Eu sunt lumina lumii, ȋice Ch. despre sine; Cel ce-mi urmăze mie, nu va umbla în întunec, ci va ave lumina vieții.” Ioan, VIII, 12.

II.

A eșit edict dela imperatul August, ca să se conscrie toți supușii împărăției romane (Luca II). Și mergând ca să se înscrie fie-care la locul competenței sale: s'a dus și Iosif din Galilea din orașul Nazaret, la Iudea în orașul lui David, ce se chiamă Vitleem, ca să se înscrie cu Maria logodnica lui; că el era din casa și seminția lui David.

Și când erau ei acolo, s'au împlinit ȋilele ca Maria să nască. Și a născut pre fiul seu cel anteu născut, pre care l'a înfășat și la culcat în esle, pentru că nu aveau loc în ospetărie.

Acăsta conscriere a împărăției romane privesce deosebit pre acum născutul Isus Christos, la care se reduce ce spune Orosius, scrietoriul roman (Historiarum Libri XII a 390), că „August imperatul chiar în acest timp a recusat titlul de Domn, având o ȋreșcare presimțire, că deja este născut pe pământ adevăratul domn al ceriului și al pământului”, despre care ȋice Domnul prin gura profetului: „Și-ți voi da poporale drept moștenire, și marginile pământului drept stăpânire.” Pentruce ȋice s-tul Grigorie (Homil 8), „că odată cu conscrierea lumii s'a născut Christos în trup, carele va să conscrie pre aleșii sei pentru eternitate;” precum a prorocit'o Isaia ȋicând: „Un copil ni s'a născut, un fiu ni s'a dat, și domnia este pusă pe umerii Lui, și se va chema numele Lui minune, svătuitoriu, Dȋeu puternic, părinte etern, Domn al păcii; crescerea domnirii Lui și a păcii Lui nu va ave capet.” (IX 6—7).

Erau păstori în acea lature petrecând pe câmp noptea împregiurul tarmelor sale; ei au vădu din partea Vitleemului strălucind o zare foarte luminosă, și au ȋis unii către alții: *Să mergem până la Vitleem, ca să vedem ceea ce s'a întâmplat.*

Mers'au de grabă și au aflat pre Maria și pre Iosif cu pruncul, carele era culcat în esle; s'au închinat Lui și apoi s'au întors la ale sale, lăudând pre Dumneȋeu pentru tôte cele ce au auȋit și au vădu.

Tot așa Înțeleptii (magii) dela răsărit conduși de sténa straordinară până la Vitleem și întrebând: *Unde este Imperatul, cel ce s'a născut? Am venit să ne închinăm Lui.*” Intră în casă și văd pruncul, pre care ei îl adoră, îl predică prin daruri mistice: *cu aur ca pre rege, cu tămăde ca pre Dumneȋeu, cu smirndă ca pre muritoriu,* (S. Grigorie, homil 10). După care se re'ntore mulțamiți în țera lor, lăudând

pre Dumneȋeu, căci au vădu împlinită prorocia lui Varlaam, ce ȋice: „*O stea va resari din Iacov, și un sceptru se va scula din Israil.*” (Numerii XXIV, 17).

În adevăr e de mirat, pentru ce Rescumpărătorul lumii și-a ales semne atât de josnice la venirea sa în lume, având El se împlinescă lucruri atât de mărete. Magnații lumii cu cât sunt mai puternici, cu atâta mai mare pompă desvöltă la intrarea lor în cutare țera seu cetate, premergându-le prefectii, bandieru de călăreți și trăsuri cu stéguri, trimbițe și musici, fiind împresurați de servitori și adiutanți, primiți cu salve de bucuria și felicități de masele poporului. Pre fiul lui Dȋeu înse nimica din acestea nu-l întâmpină când vine să cucerească lumea și să o ia în potestătea sa; nu vine în vesminte strălucitoare și cu pompă, ci vine ca băiat neputințios, învêlit în scutece și aședat în esle dobitocescă; „*Și acesta va fi semn pentru voi,*” ȋice Angerul: *că veți afla pruncul învêlit în scutece, culcat în esle,*” (Luca II).

Fiind strălucitoare și mari simbolurile seu semnele împărăției și a puterii lumesci, ȋre semnele lui Christos, rescumpărătorul, cele josnice, mici și desprețuite de lume să nu derȋge maiestății dumnezeesci? Să ne mirăm, că Jidovii n'au recunoscut pre Christos, pre care ei îl asteptau să vină ca un Imperat (Mesia) puternic cu mari semne și alaiu?

O nici de cât, ci mai virtos trebue să scim, că alta e judecata lui Dȋeu și alta judecata lumii: „*Că ce este mărit, la ȋomeni, este desprețuit la Dȋeu*” (Luca 17).

La Dȋeu sunt mari numai bunurile inimei, cele sufletesci; și la Dȋeu e mare, cel ce are bunuri de acestea. Precum Angerul ȋice de Ioan botezătorul: „*Va fi el mare la Dumneȋeu*” (Luca I) nu prin putere și avere; căci umblă desculț, îmbrăcat în pei de cămilă, fără casă, fără pat și fără servitori, trăind din mănăcări de ale dobitocelor; ci prin sfințenia vieții și virtuțile sale. Așa dar nu sunt josnice și mici semnele venirii lui Christos, ci mari și strălucitoare, căci sunt semnele sfințeniei și ale virtuților, pre care cine voesce a le cunósce, trebue să-și deslege curelele încălțămintelor, adevă să nesocotescă opiniunile stângace ale lumii acesteia.

III.

Christos domnul ni s'a aretat nȋue nu în chipul lui Dȋeu, nu între fulgere și trăsnete, ca pre cei slabi să-i spărie, ci în chipul robului, ca pre cei robiți să-i mântue. „*Luând chipul robului*” și-a ales Vitleemul pentru nascere, Ierusalimul pentru patimă: ca prin misera sa nascere să ne caștige nȋue nascerea cea sublimă în ceriu.

Vitleemul însemneză casa pânei; și când ȋicea Ch. despre sine: „*Eu sunt pânea vieții*”, a voit ca inimile aleșilor sei să-le re'noescă cu îndestulirea internă.

Situația Vitleemului, care era calea spre Ierusalim, ne dă a pricepe, că numai prin smereniă și

umilință se p^ote înălța și omul la cerescul Ierusalim.

Păstorii văd^înd zarea lumin^osă, și a^uđind vorba ânger^osă, de loc au cre^uđut; și vestirea lor simplă a a^ulat cre^uđ^îment la popor, că „*pre poporul simplu Pa ales D^îeu, care nu scie împ^îna și colori cele a^uđite*,” ăice Sântul Ambrosie (la Luca ev. II.)

Hannibal în espedițiile sale a luat cu sine pre Polybiu spre a-i glorifica victoriile reportate în contra romanilor. Alessandru cel mare doria s^î învie pre Homer, ca s^î aibă un demn vestitoriu al laudelor sale. Nu așa înse Christos, a cărui evangeliă nu sufer^î coloritura vestitoriului, precum p^îtra draconites nu sufer^î poleitura măestrului.

Numitu-s'au mai mulți din partea ômenilor *Salvatori* s^îu rescump^îrători, precum la evrei, aceia, carii au eliberat pre popor de jugul ap^îs^îtorilor; la romani, *Patres patriae*, carii au scăpat republica de un inamic s^îu periclu iminent; la Greci, *Agexicacki*, carii au alungat dela ômeni bôlele, bălaurii și alte rele.

Dar acestia s'au luptat pentru binele și gloria specială a neamului și a patriei lor; Christos înse s'au luptat pentru binele întregului neam omenesc, carele a mântuit nu numai o națiune, nici dela un reu vremelnice, ci lumea într^îgă dela relele eterne, cari sunt rele mari și adeverate.

Dreptce decă Jidovii au serbătorit trei luni în continuu eliberarea lor prin Judita de Holofern. (Judec. 3). Decă Grecii au redicat între semiđei pre Esculap și Hercules; ăr când Quintus Flaminius i-a mântuit de jugul lui Macedon^îul; au strigat de bucuriă, încât cădeau paserile din aer, (Valerius Maximus Lib. 4. cap. ult.), decă Siracusanii s'au bucurat și au glorificat pre Timoleon, carele în aniversarea nasceri, sale i-a eliberat de tiranii seculari și nesuferiți (Cornelius Nepos), decă istoria laudă pre regele Agesilaus, căci cu soldații sei împreună a dormit pe pae, încât egiptenii, carii i-au adus daruri, nu voiau s^î cre^uđă că e regele, carele a venit, ca s^î-i mântu^îsă de inimiici (Cornelius Nepos), decă laudă istoria pre Iulius Cesar, căci a petrecut și a dormit sub ceriul liber împreună cu legiunile sale (De bello Gal), decă Crestinătatea preamăresce pre abatele Serapion (secl. IV), căci ca se p^otă converti cât mai mulți necredințioși și eretici, s'au v^îndut însuși pre sine de sclav: cu cât mai v^îrtos avem noi creștinii s^î serbătorim nascerea rescump^îrătorului nostru Christos, carele luând chipul robului ne-a căstigmat libertatea și bucuria cea vecinică.

IV.

S^î ne deslegăm dară curelele încălțămintelor ca și Moise, și după îndrumarea evangelistului Luca (II) „*S^î mergem și noi la Vitleem ca Magii și ca păstorii, s^î vedem unde s'au născut Christos*,” s^î mergem ca s^î vedem măiestatea nemărginită în scutece — fără împ^îreățiă; atotputernicia în statul prunciei —

fără putere; dreptatea în sinul maicii — fără de arme; eterna înțelepțiune în leagăn — necapace de a-și întrebuința priceperea; pre Dumne^u — nerecunoscut; pre atotștiitoriul — fără adăpost pe pământ. S^î mergem, ca s^î-i facem omagiul și supunerea noastră, după porunca ce tatăl ceresc ni o dă prin gura profetului (Psalm II 10—11) „*Și acum Imp^îraților înțelegeți, învețați-ve voi carii judecați pământul, serviți toți lui D^îeu cu frică și ve bucurați cu cutremur, sârutați pre fiul și ve închinați Lui, ca s^î nu sup^îrați pre tatăl; că . . . ferice de toți carii cred într^însul*.”

Tatăl ceresc nu poftesce dela noi, ca s^î aducem fiului seu daruri de a le Magilor, ci poftesce daruri, de care tot omul p^ote dispune, dar care totuș sunt mai scumpe, de cât t^ote darurile ce s'au dat și se dau Imp^îraților.

Căutând ic^onele nou născutului Christos, de regulă vom ved^î lângă El și mieluselul, care în testamentul vechiu și nou adese-ori obvine, și prin însușirile sale naturale închipuind pre Christos, ne înv^îță normele *credinței*, a *speranței* și a *iubirei*, pe care virtuți se întemei^îză t^otă legea creștin^îsă.

Mielul, cel ce astăđi deosebit simbolis^îză pre nou născutul Christos ne înv^îță credință, căci nu caută și nu esamin^îză pre mamă-sa după căutătură și formă, ci ascultă numai glasul ei, și a^uđindu-o grăbesce la ea.

Așa păstorii, când li s'au spus, că s'au născut Christos, Mântuitoriul lumii, de loc s'au dus și l'au a^ulat, pre carele ei din față și prin vedere nu l'ar fi putut afla.

Ei des^î au ve^uđut că Christos nemica nu poșede de ale Măiestății, ci e serac și umilit și cu totul neas^îm^înat aceluia Mesia, în care n^îđăđuiau jidovii: totuș au cre^uđut că e fiul lui D^îeu, și s'au lipit de El.

Sutașul a a^uđit glasul lui Christos și a cre^uđut; așa păstorii au a^uđit numai glasul ângerului și nu s'au îndoit: dar ei nu s'au îndestulit numai a sci, că s'au născut Mesia, ci au mers la Vitleem, l'au ve^uđut, l'au adorat și l'au binevestit.

Tot așa nu e deajuns, că ai a^uđit dela preot și înv^îțătoriu, cât e de urit pecatul s^îu cum s^î faci fapte bune; ai s^î și faci ce ai a^uđit. Preoții sunt âng^îrii tei, carii îți vestesc, unde s'au născut Christos, ca s^î mergi și tu s^î te închini Lui.

Mielul ne înv^îță a av^î *speranță* în D^îeu; av^înd el naturala înclinare de a se susține, deși nu are arme de a se ap^îra d. e. ca și aricii, nici industria de a se nutri și păzi, d. e. ca și furnicile. Are numai glasul, prin care strigă: când a perdut pre mamă-sa, o chiamă prin dese sbierături, și astfel o face s^î-i respundă și s^î-i-se arate; și decă nu ar face așa ar trebui s^î p^îrá, căci celelalte nu l'ar lăpta.

Așa noi ômenii nainte a face ceva s^î avem *speranță* s'au nedejde în D^îeu, fără *speranță* omul n'ar fi în stare a realiza nici un propus, n'ar put^î

întreprinde nici o afacere cu succes. Fără speranță omenimea nu s'ar fi putut înălța la treapta culturală unde se află. *Speranța este putere a sufletului, prin care noi așteptăm cu încredere împlinirea promisiunilor lui I. Christos, prin care putem fi fericiți aici și în ceea lume.*

Credința e rădăcina, sperața e tulpina ér iubirea e coróna cu fructele în pomul vieții. Credința e temelie, pe credință se razemă speranța, din speranță se nasc faptele iubirii. În speranță tare Iov a suferit toate nenorocirile; sântii părinții fără a desepăra au lătit evangelia la toate popórele.

Mielul ne învătă caritate séu iubire, căci așa iubesc pre mamă-sa, încât din întemplantare perđându-o, nu se odichnesce, ci sbéră și fuge în toate părțile până când o află, și auđindu-i glasul fuge la ea; el deosebit iubesc și pre semenii sei; i place se pască tot împreună, și nu ușor se desparte de ei. Acesta virtute au dovedit-o păstorii, când au grăbit la Christos, ca să-l vedă, de loc ce au primit scirea născerii Lui. Nóue încă ne este deajuns a sci, că Christos în biserică când se jertvesce? Ca fără aménare să mergem să ne inchinăm Lui.

Fie-ne deajuns a auđi clopotul spre rugățiune. A veni în timpul cuvenit la slujbă, la pocăință și la celelalte spirituale.

În adevăr e de mirat, că pentru lucruri trecătoare suntem atât de grabnici, ér pentru cele solide și eterne prea lenesi! Cineva se vulneréză, de loc fuge la chirurg; este cineva morbos, caută medicină și chiamă medicul; ți se rupe haina, o dai la croitoriu; esti flământ ori sétos, de loc cauți mâncare ori beutură. Numai pre Dđeu și medicina sufletului nu o cauți; ranele sufletesci le purtăm îndelungat; trăgănam a ne recăstiga grația perdută: fómea și setea după sânta cuminecătură o putem tolera îndelungat.

Păstorii reciproc aretau iubire, și se îndemnau unul pre altul ȃicend: *să mergem pâna la Vitleem, să vedem unde s'a născut. „Paserile se îndemnă una pre alta prin bătaia aripelor ȃice profetul Ezechiel (III 12—13), „Binecuvântată fie mărirea lui Dđeu . . . căci am auđit bătaia aripelor animalelor, care se loviau una de alta . . . și mi-a rédicat spiritul.“*

Așa noi unii pre alții să ne îndemnăm a căuta pre Christos, mai ales părinții pre băieții sei, ca să se scóle la rugățiune și la lucru.

Credința ni-o arată S. Augistin în cartea despre oi: *„Acela are mai mult loc la Dđeu, care a adus mai mult, nu argint, ci credință.“*

Asemenea speranța: *„Precum unui tată trupesc nu-i place de fiul, care-l părăsesce și merge mai bucuros a cerșitori: Așa tatălui ceresc i mai drag de acela fiu, care se razemă numai spre El.“*

Ce póte fi mai prețios, decât iubirea séu caritate, care unesc pre om cu Dđeu?

Așa decă astăđi acest mieluşel, adecă aceste

trei virtuți le vom aduce lui Christos: destule daruri vom aduce, și în schimb cu mult mai mari vom primi noi dela Dumneđeu.

Ca de încheere să sciți I. Crestini, că odinióră mare minune a vedut Moise, când páscea oile sale, arătându-i-se Domnul în flacăra focului ce ardea în mijlocul unui rug (Eşire 3). Drept ce minunându-se Moise a ȃis: *„Me voi duce acolo, ca să vedă acesta mare aretare, pentru ce rugul acela nu se mistue.“*

Acel rug de foc în înȃeles alegoric este Domnul séu Cuventul, ce trup s'a făcut: rugul spinos, dur și desprețuit însemnéză omenirea lui Christos, cea espusă la necazuri și ostenele, la sêrăciă, la umilință și dezprețuire, zăcend plane astăđi în ósle în figura unui băiat neputințios pentru mântuirea noastră.

Focul însemnéză dumneđeirea: *„Dumneđeul teu este foc mistuitoriu“* (II lege IV 24). Precum focul n'a mistuit rugul, așa dumneđeirea n'a mistuit omenirea, mortalitatea și neputința lui Christos.

Aceea ce óre când a vedut Moise în figură, astăđi păstorilor s'a aretat în realitate; căci precum și catavasia sântei sêrbători intonéză: *„Astăđi Christos în Vitleem se nasce din fețióră; astăđi cel fără de început se începe, și cuvântul se intrupéză. Puterile ceriurilor se bucură, și pământul cu ómenii se veselesce. Maghii daruri aduc; păstorii minunea vestesc; érá noi ne incetat strigăm: Mărire întru cei de sus lui Dumneđeu, și pe pământ pace, între ómeni bună înȃelegere.“*

Epistolele parochului bătrân.

I.

În bite nepóte! Nuți-am scris de mult. Am fost cuprins cu slujba la sfintele sêrbători și mai cu seamă cu greutățile bătrânețelor mele. Povestea vorbii, la bătrânețe nu mai sunt ȃilele omului surori una cu alta. Cu toate bătrânețele mele am avut și o bucuriă, și anume, că am potut împlini slujbele la sfintele sêrbători după rânduiéla sfintei nóstre biserici. Și ca să nu socotesci, că noi preoții bătrâni nu ȃinem seamă de ceea ce scrieți Dvóstră preoții cei mai tineri, cei cu carte mai multă, étă iți scriu, că și eu și parintele Costița cetim cu multă plăcere articolii din istoria bisericească, pre cari i-ai tipărit în „Biserica și Șcóla.“ Am gândit în gândul meu, veđi așa se cade nepóte și nepoților, să răsfoiți voi cei tineri cărțile și scrisóvele betrâne, și ce veți înveta din acelea se puneți pre chărțiă, ca să rentineriți lumea asta mai nouă de astăđi, și să-o învetați, să gândescă, și se lucreze mai crestinesce.

Avem lipsă mare de acéstă mai crestinescă gândire și lucrare, pentru că trăim vremuri grele, și

avem trebuință în tot locul de oameni vrednici, de oameni la locul lor.

Gândind la aceste vremuri grele mi-a venit în minte, că a fost o mare greșelă, că la noi dela fecitul Metropolit Șaguna s'a lucrat cam puțin pentru îmbogățirea și răspândirea scrierilor bune teologice. Pentru că se vede, înainte vreme preoții din bătrâni sciau multă carte teologică. Ei învățau carte biserică din psaltire, din cazaniă și din viețile sfinților din mineiu. Astăzi însă, așa mi-se pare mie, am cam început cu toții, și cei bătrâni și cei tineri a părăsi această modă bună, rămasă din bătrâni. Și eu așa gândesc, că la acea modă bună ne vom întorce érași, dacă vom ave la în de mână scrieri bune teologice.

Trecând dela acesta la lucruri mai d'ale dilii, seau cum le diceți Dvostră „actuale“, îi scriu, că anul trecut în părțile noastre a fost în ale rodurilor un an slab. N'am avut cucuruz, și chiar acum semțim lipsa cucuruzului către capetul iernii și către începutul primăverii. Poporul nostru suferă lipsă din pricina acesta. Această lipsă ni-o a adus asupra noastră seceta de astă vară. Și noi preoții și învățătorii ar trebui să gândim, și să-ne socotim, cum să-ne îngădim încât pentru viitoriu pre noi și poporul, de a nu mai veni în o astfelu de lipsă. A gândi și a-nbate capul asupra acestui lucru, este, precum socotesc eu, astăzi cestiunea cea mai ardetore, seau, cum îi diceți Dvostră cestiunea cea mai actuală.

Precum bag eu însă de sémă, — așa ved, că noi și la noi chiar chrana și mijlocele de chrana ale poporului se par multora lucruri pré mărunțele. Ne învêrtim, și ne svêrcolim, ca și peșcele pre uscat, să punem la cale lucruri mari, și dóră pré mari, și nu arareori se întâmplă, că în graiu și prin scrisore ne cam uităm de greutățile sêrmanului nostru popor. Ți-am scris acesta din urmă, iubite nepote, ca păcat să nu am, că nu ti-am spus'o Dtale și tuturor celor ce vor vré să-o audă.

Și acum, iubite nepôte, să-ți mai spun una și mai una. Am călătorit și eu mai desti ani la un tîrg mai departe, să vînd nisce vite. După ce am călătorit aprópe o di în spre sêră am rămas într'un sat pentru odichna de preste nópte. Ca și om deprins din tinerețe să ved în tot locul biserica și școlă, ca să cunosc pre preotul și învățătorul, — obosit cum eram, m'am dus la sfânta biserică și la școlă. Și am avut norocul, ca pre drum să-mă întîlnesc tocma cu preotul locului. M'am bucurat mult de această noro-

cósă întâmplare. Și împreună cu dînsul am intrat în sfânta niserie, cât și în școlă. Amîndouă aceste dumnezeiesci aședămintele le-am aflat în bună rînduieală, și m'am bucurat mult de acesta. Am mulțumit părintelui pentru acesta. Și dînsul a avut bucurie.

Dar, bag sémă, așa este făcut omul în lume, să nu aibă nici o bucurie fără puțină durere. Mergînd eu prin sat către sfânta biserică, am băgat de sémă, că grădinile credincioșilor sunt de tot slab îngrijite. Satul era un sat frumos, cu uliți largi, și la fie-care casă grădină destul de mare; dar grădinile aprópe toate nu erau pré bine îngrijite. Pomi erau mulți pré ici, pre colo, prin grădini, dar între pomi am vedut și mulți meri pădureți; ér legume n'am vedut prin grădini aprópe de loc.

M'am întristat de acesta, și am dis în gândul meu, étă aici o pricină a sêrăciei oamenilor. I-am spus acesta și părintelui din loc, și dînsul încă răcunosch, ca dêu aceea așa este, și apoi îmi-adaose, „vedî părinte, eu la acesta nu m'am gândit până acum, pentru că de mă gîndeam astăzi nu ar fi astfelu grădinile oamenilor. Pre viitoriu însă stau bun, că nu vor mai fi așa.“

S'or fi schimbat seau nu s'or fi schimbat grădinile din satul părintelui, nu știu, pentru că n'am mai fost pre acolo, nici cu dînsul nu m'am mai întîlnit. Știu însă și din nenorocire ved aprópe în totă diua un lucru, că în ale economiei nu mergem pré bine.

Cum gândesc eu, că ar fi să fiă mai bine, îi voi scrie altă dată, după ce despre acesta voi vorbi și cu părintele popa Costița și cu părintele Terenție.

Cuvîntare

la sêrbătórea sfinților trei Ierarchi.

„Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei vedînd faptele vóstre cele bune să mărescă pre Tatăl vostru cel din ceriuri.“
Mat. 5, 16.

Iubiți Ascultatori!

S. noastră maică biserică după orînduiele S. părinți și a S. sinóde, ne poruncesce a sêrbători acele zile, în cari s'au născut, au triumfat séu au mărit anumite persoane, cari prin luminarea minții oamenilor cu învățatură și fapte mari creștinesci au contribuit la întărirea credinței în Dêu pentru carea multe patimi și mórte au suferit. S. sêrbători dar ne aduc aminte și ne pun înainte acele învățături și fapte ale sfinților, cari pentru binele și folosul cel mare al credincioșilor lăpădând toate grijile lumești cu viața lor curată ni-au dat exemple de viață.

er cu învățăturile lor ni-au arătat calea adevărului carea conduce la Ddēu.

Acēsta s. și de astăzi este închinată întru aducerea aminte și pomenirea celor trei Ierarchi ai s. nōstre biserici; voesc sē-vē arēt și sē-vē pun înainte viața acelor trei luminători ai creștinilor, ca din faptele și învățăturile lor sē-vē îndreptați tot mai mult în cuvintele și toate lucrurile vōstre către Ddēu, carele viața și toate bunurile acestei lumi ni-lea dăruit ca prin folosința acestora și prin toți pașii vieții nōstre sē-ne arătăm că suntem fiii Lui cei vrednici.

Ascultați dar, iubitorilor cine au fost cei trei ierarchi!

Precum pre ceriu lucéfărul cu mărima și strălucirea sa întrece toate stelele și dintre toate este mai frumos și mai plăcut ochiului, chiar așa și acei trei bărbați ai bisericii cu profunda lor înțelepciune și mărima faptelor lor au întrecut pre toți omenii fiind asemenea apostolilor.

A fost chiar voința lui Ddēu, ca acei trei lucéfari cari au revărsat lumină și înțelepciune pre pământ sē-sē nască și sē petrecă aici chiar atunci când era mai mare rătăcirea între omeni despre adevărurile credinței și a învățăturilor Mânt. nostru; cu adevărat dice dar Isus Cr. „Până ce nu va trece ceriul și pământul nici o iotă nimic nu sē-va perde din lege,” căci iată pentru apărarea adevărului credinței celei în primejdie din cauza diferiților eretici, trei viteji străluciți ca sōrele sē ivesc în locul altora cari cu drag ș'au jerfit viața pentru evangelia Dlui. Acești viteji vin înarmați cu credință neclătită în puterea crucei și evangheliei Domnului; ei cu înțelepciunea, dragostea lor cea creștină și smerenie înprăstie întunecul nepriceperii, deși asemenea gonți și împărtașiți de grele suferințe, ei neînfricați și luptând fără oboseală, delătură rătăcirile omenilor și ca stâlpi tari întăresc biserica D-lui în luptă contra vrășmașilor.

Era minunată acea vreme d-lor, când de odată tot în același timp sē iviră acei trei înfocați apostoli ai D-lui și cu tot focul credinței nimiciră pre cei ce înprăstiau și lățiau învățături rătăcite și mincinoase despre Mânt. Cr. de acea și poporul care-i asculta și sē uimea de înțelepciune a și dulcēta cuvintelor lor nu scia pre care din ei sē-i cinstescă mai mult; unii lăudau mai tare pre Vasiliu, alții pre Gregoriu er ceialalt pre Ioan Chrisostomul; încât sē disputau între olaltă despre mai marea înțelepciune și vrednicie a acestor trei sfinți. Etă sē înfățișara sfinții înaintea Archiereului, episcopului din Constantinopol și-i diseră: „Noi la Ddēu una suntem și nici o împotrivire sēu vrajbă între noi nu este, ci fieșce-care din noi porniți fiind de Duchul S. am scris și vorbit învățăturile cele de mântuirea omenilor, unul nu-i mai mare ca și altul între noi.” (Sinaxariu)

Dar sē-vē arēt cu puține cuvinte viața acestor luminători ai s. bisericii a D-lui. S. Vasiliu cel mare s'a născut în an 328 d. Chr. a viețuit 51 de ani. S. Gregoriu de Nasians s'a născut în an. 322 a trăit 67 de ani, er S. Ioan Chrisostom s'a născut în anul 347 a repausat în an. 407 a viețuit dar 60 de ani. Toți trei au fost fiii unor părinți avuți, deci cu atât mai mare laudă și cinste li-se

cuvine căci lăpădând totă plăcerea și tignēla ce averea pōte da omului, au preferit, au aflat mai de folos retragerea în puscicie petrecând în pustietăți cu hrană slabă, înbrăcaminte săracăcioasă și odihnă prin pesceri slujind neîncetat lui Ddēu cu inimă credincioasă; străbătând vestea învățăturii și înțelepciunii lor, poporul i-au adus din singurătate și i-au pus păstori ai turmei cei cuvântătoare a lui Christos, i-au ales de preoți; mai târziu pentru cuviința lor cea mare au fost sfințiți de episcopi și ca-sē cunoscēți cât de puțin sē îngrijēu acesti trei sfinți de sine și de binele lor cel pământesc, etă numai un exemplu din viața S. Vasiliu pre care Impērātul Valent cel în rătăcire vēzēnd cum poporul sē apropie, ascultă și primesce învățăturile S-tului l-a prins și i-a dīs că-i va lua averile de nu-va asculta de el. „Inspăimântă-mē cu alt ceva decât poți dīs sfântul, eu am numai o haină și câte-va cărți;” da, căci totă averea și-o împărțise sēracilor, bisericilor și școlilor.

Cuvântările lor cele minunate cu cari plecau poporul cel ispitit — la ascultare și frica lui Ddēu i-au făcut pre ei mai mult vestiți, încât de atunci și până astăzi nu s'au aflat omeni asemenea lor cari sē șcie vesti în mod așa minunat cuvântul lui Ddēu, de aceea nu numai biserica nōstră drept credincioasă ai căreia fii au fost s. Ierarchi, dar și bisericile apusului îi laudă și măresc pentru mărima înțelepciunii lor. S. liturgii pre cari le sēvirsiau s. apostoli și următorii lor, acesti s. Ierarchi le au orēnduit cu minunate și suflet înălțătoare rugăciuni, pre cari noi de 1500 de ani le sēvirsim chiar pre cum ei ni le-au lăsat de mare și scumpă moștenire.

S. maică biserica în cinstea și mărirea S. Vasiliu cel mare, alui Gregoriu și Ioan Chrisostom așa cantă: Cu ce cununi de laudă vom încununa pre învățătorii cei despărțiți cu trupurile și înpreunați cu duhul, pre mai marii de Ddēu purtătorii cei întogmai cu numărul și slugile treimei, pre luminătorii cei ce au luminat lumea, stâlpii bisericii pre carii cu cununi de mărirea ca pre niște biruitori i-au cununat Christos Ddēul nostru cel ce are mare milă.

Sē-vē îndemnați dar I-lor din faptele acestor sfinți sē ascultați și sē țineți învățăturile lor cari în toate Duminecile și s. sērbători dela înălțimea s. altariu sē vestesc, alergați cu mic cu mare la acest lăcaș de mântuire și fericire pământescă, căci s. biserica este pōrta raiului în care cu toții dorim a locui după trecerea din această viață.

Și acum sē mai glăsuim în cinea S. Ierarchi cu tropariul dīlei: „Ca ceia ce a-Ți fost întocma la obiceiul apostoli și lumii învățători, stăpânului tuturor rugați-Vē pace lumii sē dăruescă și sufletelor nōstre mare îndurare. Amin.

F. Giriș, 21 Ianuarie 1895.

P. Serbu,
preot.

D I V E R S E.

* **Consistoriul eparchial aradan** este conchelat la ședință plenară pe Marți în 31 Ianuarie s. t. v. la 10 ore dimineața. Obiectele, cari se vor pertracta cu această ocaziune sunt următoarele: 1) Raportul despre trecerea din viață a regretatului protopresviter Georgiu Crăciunescu și luarea dispunșăunilor de lipsă pentru depunerea protopresviteratului vacant al Belințului; 2) Luarea dispunșăunilor de lipsă pentru alegerea unui deputat preoțesc la sinodul eparchial și la congresul național-bisericesc în cercul Chisetău; și în fine 3) Dispuneri în privința încasării aruncului de cult.

* **Numărul festiv** al foiei „Transilvania“ edat din incidentul iubileului de 25 de ani al numitei foi are un cuprins bogat și variat. Cuprinsul acestui nr. este: „Transilvaniei“ la iubileul de 25 de ani, poesiă de redactorul, părintele protopresviter, asesor consistorial Zacharia Boiu, „trei decenii din viața asociațiunii de asemenea de redactorul, cu portretele fostilor președinți ai asociațiunii, fericirii întru aducere aminte: Archiepiscopul și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, baronul Vasiliu Ladislau Popu, Timoteiu Cipariu, Iacob Bologa și Georgiu Barițiu, precum și al fericitului profesor seminarial Ioan Popescu, fost secretariu al asociațiunii: Aforisme de adevărată valoare literară, scrise de Escelenția Sa Înalt Pré Sântitul Domn Archiepiscop și Metropolit Miron Romanul, de Ilustritatea Sa Înalt Pré Sântitul Domn Archiepiscop și Metropolit Victor Mihalyi, Pré Sântia Sa, părintele Episcop al Aradului Ioan Mețianu, Pré Sântia Sa, părintele Episcop al Caransebeșului Nicolae Popea, mai departe de dnii: D. Sturdza, I. M. Moldovan și alții: După această urmăză mai mulți articlii de un deosebit interes, scriși de mulți dintre bărbații nostri de litere.

* **Dăruiri pre sēma sfintei biserici.** Mai mulți credincioși din comuna Desna, îndemnați de sēmțul de pietate și de zel creștinesc au concurs în decursul anului trecut cu denariul lor la înfrumșetarea sfintei noastre biserici și anume: Confratele nostru Teodor Beldea și soția sa Catița au dăruit pre sēma sfintei noastre biserici din Desna un rând de ornate în preț de 80 fl. v. a.; confratele nostru Toma Costea și soția sa Elena au dăruit pre sēma sfintei biserici un rând de ornate în preț de 40 fl. v. a., ér confratele nostru Teodor Pinteș și soția sa Miliana întru bucuria și sănătatea fiilor lor Teodor și Flórea au dăruit pre sēma sfintei biserici din Desna un prapore în preț de 27 fl. v. a.

Se dea Dumneșeu, ca jertfa adusă de numiții credincioși pre altariul sfintei bisericii Domnului să fiă bine primită, și să li-se răsplătēscă însutit și înmuit prin sănătate și viață între lungime de zile. Desna 30 Ianuarie 1895. Zacharia Milian, preot în Desna.

* **Convenire socială împreunată cu joc** arangēză tinerimea meseriașă română din Arad în 16 Februarie nou 1895 în sala „Krispin.“ Venitul curat al acestei petreceri este destinat pentru ajutorarea învățaceilor meseriași români lipsiți de mijlôce.

* **Himen.** Di Traian A. Vățan, ales de preot în Arad își serbeză astăzi cununia cu dșora Ecaterina Ursu din Curticiu. — Felicitările nōstre!

* **Invitare de prenumerațiune** deschide dl P. Broșteanu la opul: „Istoria împératului Traian și a contemporanilor sēi“ de Dr. Heinrich Franke, — care va apăre în traducere autorizată în limba română în timp de 12 luni în 12 fasciclii de câte 4 côle. — Prețul opului întreg est de 4 fl. platibil în rate cuartale anticipative.

* **Adunarea generală primă** a institutului de credit și economii „Lipovana“ societate pre acțiuni în Lipova este conchelată pe ziua de 21 Februarie s. t. nou la 10½ ore în localul institutului, opidul Lipova. Obiectele de pertractare sunt: raportul direcțiunii pre primul an de gestiune, raportul comitetului de supraveghiare, darea absolutoriului direcțiunii și comitetului de supraveghiare, alegerea comitetului de supraveghiare pre un period de trei ani, și pertractarea eventualelor propuneri.

Din bilanțul estradat de direcțiune pentru anul prim de gestiune al institutului de credit și economii estragem, că din capitalul de fondare ficsat în sumă de 50,000 fiorini s'au plătit opt rate cadente până acum în sumă de 42,740 fl. depuneri spre fructidcare au fost la finea anului trecut 57,903 fl. Profitul curat în primul an este de 5660 fl.

* **Papa și socialismul.** Papa Leo XII. întrebat fiind zilele trecute, că ce ține Sântenia Sa despre socialism, — a răspuns, că socialismul nu pôte avē viitoriu din motivul, că nu recunōște religiunea, și este dușman bisericii.

* **Biserică dērimată.** Se scrie din Marsala, că în 4 Februarie n. s'a întâmplat acolo o groaznică nenorocire. Biserica Santo-Carlo, zidită încă în veacul al XIII-lea, tocmai în timpul vecerniei, când spațioșă biserică era îndesuită de public, — s'a cutropit asupra credincioșilor cu o teribilă detunătură. Până acum s'au scos din ruine 45 morți și vre-o 35 greu răniți. Câți morți și câți răniți se mai află încă în mijlocul ruinelor, — nici pe departe nu se pôte constata. Un tiner care încă era în biserică, dar din norocire a scăpat teafăr, a fost atât de teribil pătruns de groaznica privelishte, în cât îndată după eșirea din biserică a cădūt mort.

* **Un rege, care vrē rēșboiu.** Foile spaniole publică o interesantă istoriōră din viața micului rege spaniol Alfons, pe care poporul îl numesce numai Alfonsino. Micul rege, tocmai zilele trecute și-a serbat a noua zi aniversală, cu care ocaziune a primit drept cadou din partea armatei o frumōșă sabiă de Toledo. Cadoul a fost predat regelui din partea unei deputațiuni prin o vorbire festivă, în care se esprimă convingerea, că asemenea acestei sabii, întrēga armată spaniolă va sta la dispozițiunea regelui. Alfonsino a primit deputațiunea cu multă grațiă și, după depărtarea aceleia, micul rege începu cu totă mândria sa să-și zângănēscă noua sabiă înaintea mamei sale. — Într'acestea mama regină regentă întrebându-l, că dela dēnsa, ce cadou ar pretinde de ziua născerei? Alfonsino i-a răspuns: „Șcii, iubită

mamă, acum am deja o frumoasă sabiă și mulți-mulți soldați. Te rog prea mult, să arangem acum un mic res-boiu . . . asta ar fi atât de frumos! . . .“

* **Aședământul „Carol Elisabeta.”** Prin „Monitorul oficial” s'a promulgat legea prin care se recunoște aședământul de ajutor pentru săteni „Carol-Elisabeta,” creat de Maiestatea Sa, pentru a veni în ajutorul locuitorilor rurali, care în anii de secetă sunt lipsiți de mijloce de traiu, calitatea de persoană morală. În același timp a fost aprobat de către rege și regulamentul de administrațiune al acestui aședământ. Prin acest regulament administrațiunea instituțiunii e încredințată unui comitet compus dintr'un director, cei doi rectori ai universităților din Bucuresci și Iași și din administratorul domeniului Corónei.

Concurs.

Pentru deplinirea definitivă a stațiunii învățătoresci dela școala confesională ort. română din **Parța** (inspectoratul Timișorii) se escrie concurs cu termen de alegere **pe ziua de 19 Februarie v. a. c.**

Emolumentele anuale sunt: 1) Bani gata 350 fl. v. a.; pentru conferință 5 fl.; pentru scripturistică 5 fl.; pentru famulația 8 fl. v. a.; 2) 4 jughere de pământ și o grădină de 600 st □ cari alesul le va folosi în timpul, cât vor fi în posesiunea comunei bisericesci, și după cari va suporta toate dările; 3) 4 orgii de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ; 4) dela înmormântări unde va fi pofit 50 cr.

Refectanții au să-și substernă recursurile proveđute cu testimoniu de cvalificațiune și limba magiară, adresate comitetului parochial din Parța — Prea On. Domn protopresbiter și inspector de școle Dr. Tr. Putici în Timișóra — Fabric; având să dovedescă și aptitudinea, de a conduce corul vocal deja esistent, la ce alesul va fi obligat fără alta remunerațiune. Competinții vor avea să se prezente în vre-o duminică ori sârbătoare în s. biserică de acolo, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, înse nu în ziua alegerii.

Se observă, că alesul va avea să se îngrijescă singur de cortel, până la edificarea școlei, ce se intenționează.

Din ședința comitetului parochial, ținută în Parța la 14 Decemvre v. 1894.

Nicolae Micluța, m. p. *Avram Blaș, m. p.*
președinte. notariu.

Cu consensul protopresbiterului: DR. TR. PUTICI, m. p.,
inspector de școle.

—□—
Conform ordinului Veneratului Consistoriu aradan dto 23. Noemvre 1894. Nr. 6660/1894., se escrie concurs pe capelania temporală sistemisată lângă parochul Dimitrie Panea din **Pauliș**, cu termen de **30 zile dela prima publicare.**

Venitul preoțesc din parochia respectivă e următorul: 1) Una sesiune parochială constatătoare din 31½ lanțe de pământ, a căreia venit anual se compută la 540 fl.; 2) Birul preoțesc dela 154 numere de case computat la 150 fl.; 3) Venitele stolari compute la 130 fl., cari toate la olaltă dau suma de 820 fl., fără detragerea contribuțiunei reg. de 63 fl.

Din acest venituri, capelanul alegând va avea să capete jumătate venit, rămânând celălalt jumătate venit parochului susnumit.

Parochia se clasifică de clasa primă.

Recurenții proveđuți cu testimonii de cvalificațiune pentru parochiile de clasa primă, vor avea să-și trimită recursurile lor — ajustate cu documentele prescise — la Prea Onoratul Domn Vasile Beleş, protopresbiter în Maria-Radna, până la termenul preclus; ér pân'atunci sunt pofțiți a se arăta în vre-o Duminică ori sârbătoare în sânta biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cuvântări și cele rituale bisericesci.

Pauliș, din ședința comitetului parochial gr. or., ținută la 12 Ianuarius, 1895.

Nica Mustețiu, m. p. *Stefan Ohnu, m. p.*
președ. comit. paroch. not. comit. paroch.

În conțelegere cu: VASILE BELEȘ, m. p. protopresbiterul Radnei.

—□—
Pentru îndeplinirea postului învățătoresc la școala gr. or. rom. confesională din **Ohaba-Forgaciu**, se escrie concurs cu termenul de alegere pe **9/21 Februarie a. c.**

Emolumentele sunt: 1) în numărariu 200 fl. v. a.; 2) pentru conferință 6 fl. v. a.; 3) pentru scripturistică 5 fl. v. a.; 4) în naturale 9.30 Hctlitre grâu și 9.30 Hctlitre cucuruz, 2 jugere pământ arătoriu, 8 orgii de lemne din cari se încăldește și școala, locuință liberă cu grădină de legumi de un juger și dela înmormântări 50 cr.

Recursurile cuviincios ajustate se se trimită Prea-onoratului oficiu protopresviter al Belințului în Chisetu; având concurenții în vre-o Duminică, ori sârbătoare a se prezenta în sta biserică locală, spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântările bisericesci.

Recurenții cu testimoniu de cvalificațiune din limba magiară și cei ce vor ști instrua corul vocal vor avea preferință.

Ohaba-Forgaciu, 7/19 Ianuarie 1895.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: LUCIAN ȘEPETIANU, m. p. adm. protopresviter.

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal pe lângă veteranul preot *Ioan Lele* din **Erdeișiu**, (Erdő-hegy), decretat de Ven. Consistoriu sub Nr. 6590/1894. se publică concurs, cu termen de alegere pe **12/24 Februarie a. c.**

Beneficiul împreunat cu parochia constă din: a) peste 28 jugere catastr. pământ arătoriu, împreună cu competența de pășune; b) casă parochială cu estravilane; c) birul dela 60 de case; d) stolele usuate; cari toate dau suma de 717 fl.

Alesul capelan va folosi jumătate din acest beneficiu. având a suporta în aceeași proporțiune sarcinile publice.

Recurenții au să-și ajusteze recursurile lor conform §. 15 lit. b) din „Regulamentul de parochii” de cl. II. și se le substernă, adresate comitetului parochial, la oficiul protopresviter al Chișineu (Kisjenő) până în 10/22 Februarie a. c., și au să se prezenteze conform §. 18. al aceluiași Regulament în cutare Duminică ori sârbătoare în s. biserică, spre a-și arăta desteritatea în oratoriă și cele rituali.

Erdeișiu, din ședința comitetului parochial, ținută la 9/21 Ianuarius 1895.

Ioan Nica, m. p. *Ioan Dascal, m. p.*
președinte. notariu.

În conțelegere cu protopresviterul tractual: Dr. IOAN TRAILESCU, m. p.

—□—